

Sex & Samfunds

høringssvar til regeringens udviklingspolitiske udspil '*Frihed fra Fattigdom - Frihed til forandring*'

Tak for udkastet en ny udviklingspolitisk strategi. Sex & Samfunds er glade for muligheden for at kommentere og give forslag til, hvordan vi mener, strategien kan blive mere ambitiøs og et bedre redskab til at nå de udviklingspolitiske mål.

Vi har i samarbejde med NGO-forum indsendt en række mere overordnede kommentarer og forslag til strategien. I dette høringssvar vil vi derfor fokusere specifikt på, hvorledes vi mener, at strategien kan forbedres set ud fra vores fokusområde; seksuel og reproduktiv sundhed og rettigheder (SRSR).

Vi vil gerne starte med at rose udspillet for dets stærke prioritering af seksuel og reproduktiv sundhed og rettigheder samt kvinders ligestilling. På disse områder er verden stadig ufattelig skæv, så en indsats er nødvendigt, hvis strategiens overordnede udviklingsmål om frihed, fattigdomsbekæmpelse, sundhed, uddannelse ja endog dele af klima-målene skal nås.

Denne sammenhæng står mere eller mindre klart i udspillet, og vi vil derfor anbefale, at sammenhængen fremhæves og/eller betones yderligere flere steder i udspillet:

Danmark bør tage en førende rolle arbejdet med at fremme SRSR

Sex & Samfund anbefaler, at strategien formulerer en mere ambitiøs politisk rolle for Danmark i forhold til at løfte en progressiv SRSR-dagsorden i relevante politiske fora i såvel Europa som globalt. Der er brug for, at lande som Danmark tør gå foran og bane vejen, samt tage de nødvendige slagsmål, hvis området ikke skal stækkes endnu mere af reaktionære kræfter, som går aktivt imod den internationale standard, der kun på principielt plan er enighed om i FN.

SRSR er et område, som møder markant politisk modstand. På europæisk plan er det således velkendt, hvordan EU-kredsen i FN-forhandlinger ikke kan blive enige om en progressiv konsensus på det seksuelle og reproduktive område, fordi nogle lande - som Malta, Polen og Irland m.fl. - blokerer for at tale om f.eks. sikre aborter og seksuelle rettigheder. Også i partnerlande i syd har SRSR svære kår. Der er stor politisk modstand for en progressiv dagsorden på området, og det er ofte svært for civilsamfundsorganisationer at få deres regeringer til at prioritere området.

Det har bidraget til, at målene fra internationale aftaler (som f.eks. ICPD-aftalen samt og 2015-målene) er meget langt fra at være opfyldt. Dette er ikke kun en tragedie for de mange kvinder, som dør i barselssengen (560.000 p.a.), der får foretaget en usikre aborter (20 millioner p.a.), eller bliver uønsket gravide (215 mio kvinder ønsker ikke at blive gravide men har ikke adgang til prævention). Det er også et stort problem for udviklingen i de lande, som kommer til at mangle en økonomisk og samfundsmæssig driver.

Europa bør være først i feltet på det seksuelle og reproduktive område, og Danmarks unikke frisind og nationale konsensus forpligter os til at sørge for, at det sker: Vi må sætte afsætte politiske og diplomatiske ressourcer til at kunne løfte området, både i forbindelse med internationale forhandlinger samt i dialogen med vores partnerlande. Men også i form af støtte til civilsamfundsorganisationer i partnerlande - og regionale samarbejder imellem dem - som arbejder for at presse deres regeringer til at prioritere området. Dette bør skrives ind som en del af Danmarks nye udviklingsstrategi.

Nævn eksplicit vigtige, men kontroversielle områder som aborter og seksualundervisning. Ud over en generel fokus på SRSR er der også behov for, at Danmark fokuserer på kontroversielle områder som arbejdet for god seksualoplysning (til unge) samt adgang til sikre aborter. Vi ved, hvor væsentlige disse elementer er for at sikre SRSR samt for reduktion af mødredødelighed i udviklingslande. Og vi ved, at kun meget få lande i verden magter og prioriterer at kæmpe for disse rettigheder. Derfor mener vi, at det er oplagt, at strategien nævner områderne, som noget Danmark vil arbejde særligt hårdt for, både programmæssigt og politisk. Dette er områder, hvor behovene og de politiske slagsmål er store, og Danmark har stærke holdninger og store erfaringer at øse af.

Opprioriter den økonomiske støtte til SRSR området

Sex & Samfund anbefaler tillige, at strategien mere eksplicit baner vejen for en økonomisk opgradering af området. Fraregnes den øremærkede støtte til hiv/aids indsatser, er den globale støtte til familieplanlægning og seksuel og reproduktiv sundhed og rettigheder dalet kraftigt gennem de sidste år. Så trods globale mål og donorstøtte til ICPD-agendaen, ser vi reelt faldende bevillinger frem for de stigninger, der er behov for. Det ville være oplagt, at Danmark opprioriterede såvel sin politiske som økonomiske støtte til SRSR området. Strategien bør bane vejen herfor.

I flere af de nordiske lande debatteres det at sætte en målsætning om, at 10 % af udviklingsbistanden skal gå til støtte til SRSR. Danmark kunne passende tage det første skridt i den retning!

Vigtigt at fokusere på integration af SRSR i sundhedssystemer og hiv/aids indsatser

På det bilaterale område er vi meget tilfredse med at se, at regeringen i strategien lægger an til at styrke sundhedssystemerne, så de kan håndtere kvinder og børns særlige udfordringer. Vi indstiller i den sammenhæng til, at det tilføjes, at Danmark i højere grad end nu vil prioritere en indsats på de seksuelle og reproduktive område i partnerlande, særligt de, hvor Danmark også fremover vil køre sundhedsprogrammer. Vi vil i den sammenhæng gerne rose regeringen for, at strategien lægger an til et frugtbart helhedssyn i form af en yderligere integration mellem hiv/aids-indsatser og SRSR. Der er markante stordriftsfordele ved at integrere SRHR og hiv/aids-indsatser, fremfor at køre dem af separate spor. Dette kunne blandt andet ske via 'one-stop sundhedscentre', hvor bl.a familieplanlægning, seksuelt overførte sygdomme og andre sundhedsydelser kan modtages og behandles under et.

Skriv også SRSR ind i afsnit 6

Vi vil også anbefale, at SRSR og kvinders rettigheder generelt bliver skrevet ind som en del af kapitel 6, der omhandler Danmarks indsats overfor skrøbelige, konfliktramte og sammenbrudte lande. I sådanne situationer er kvinder særligt udsatte – ikke mindst fordi seksuelle overgreb jo desværre ofte bliver anvendt som militær strategi i konfliktsituationer.

Anerkend relationen mellem miljø og befolkningsspørgsmålet

Som det også anerkendes i kapitlet om ligestilling, har befolkningsspørgsmålet og adgang til SRSR afgørende betydning for miljø og klimaområdet. Dette understreges også af UNFPA, som i deres seneste årsrapport netop fokuserer på disse sammenhænge.

Derfor bør befolkning og adgang til SRSR skrives ind i strategiens kapitel 7, som omhandler Danmarks indsats på miljø og klimaområdet. Det bør her nævnes, at det er en særlig prioritet, at Danmark skal fokusere på SRSR som en del af strategien for at afhjælpe klimatilpasningsproblemerne i udviklingslandene.

Vi håber, at vores kommentarer bliver fundet relevante og anvendelige i den sidste revision af strategien.

Vi uddyber gerne vores synspunkter og håber i det videre arbejde med implementering af strategien at kunne få lejlighed til at være med til at omsætte vores forslag om SRSR-indsatser i konkrete indsatser.

På vegne af Sex & Samfund

Bjarne B. Christensen
Generalsekretær